

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Multikult-foorumi Loppuraportti

Seija Punnonen

Sisällysluettelo

1	Hankkeen tavoitteet ja alku	3
2	Taustaorganisaatioiden rakennefoorumi	5
3	Kulttuurien kohtaamisfoorumi.....	13
4	Lastenkulttuurifoorumi	15
5	Tietoa hankkeesta	18
6	Hankkeen tuotos	21
7	Arviointi.....	23

1 Hankkeen tavoitteet ja alku

Hankkeen tavoitteet

Multikult-foorumin tarkoituksena oli edistää kaksisuuntaista kotoutumista, missä keskeistä oli kulttuurien luonnollinen kohtaaminen. Hankkeessa pyrittiin edesauttamaan eri kulttuuritaustaisten ihmisten vuorovaikutusta käyttämällä kulttuurisia työmenetelmiä ja osallistavaa kulttuuritoimintaa. Kohderyhmään kuului maakunnan koko maahanmuuttajaväestö ja hanketta toteutettiin kolmella foorumilla.

Taustaorganisaatioiden rakennefoorumissa oli kolme pilottikuntaa, joiden kulttuuri- ja kirjastotoimet halusivat osallistua monikulttuuristen palveluiden yhteistyörakenteiden kehittämiseen. Rakennefoorumissa Multikult-foorumin tuella kunnat tekivät yhteistyötä kansalaisopistojen, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden kulttuuripalveluiden tuottajien kanssa. Tavoitteena oli luoda toimiva rakenteellinen kumppanuus, kehittää eri tahojen yhteistyötä monikulttuuristen palvelujen tarjoajina, edistää monikulttuurisuudelle myönteistä ilmapiiriä sekä luoda malli, jossa tieto monikulttuurisista palveluista on kaikkien saatavilla.

Kulttuurien kohtaamisfoorumi toteutettiin rakennefoorumien pilottikunnissa. Kulttuurien kohtaamisfoorumin tavoitteina oli luoda edellytyksiä kunnan eri väestöryhmien väliselle luonnolliselle vapaa-ajan vuorovaikutukselle, luoda tilaisuuksia eri yhdistysten kohtaamiselle sekä kannustaa yhdistyksiä yhteistyöhön keskenään.

Lastenkulttuurifoorumi toteutettiin yhteistyössä Pohjanmaan lastenkulttuuriverkosto Barkin kanssa. Alue kattaa koko Pohjanmaan maakunnan sekä Kokkolan kaupungin alueen. Lastenkulttuurifoorumissa paneuduttiin maastamuuttoon ja maahanmuuttoon liittyviin kysymyksiin kulttuuriperintökasvatuksen avulla.

Projektiaika: 1.7.2014–31.5.2017.

Alku

Syksyllä 2014 projektipäällikkö tutustui maahanmuuttoa koskevaan kirjallisuuteen, josta sai tietoja hankkeen käytäntöjä silmällä pitäen. Etsimisestä huolimatta Multikult-foorumin kaltaista toimintaa ei löytynyt muualta Suomesta.

Kuntien kulttuurivastaaville lähti elokuussa 2014 tiedote Multikult-foorumin käynnistymisestä ja tiedustelu pilottikunniksi ryhtymisestä. Korsnäs, Pietarsaari ja Vaasa valittiin pilottikunniksi.

Pietarsaaren rakennefoorumien toimijoita olivat Pietarsaaren kulttuuritoimisto, Arbis, Pietarsaaren suomenkielinen työväenopisto, Oy Pietarsaaren seudun Kehittämisyhtiö Concordia, Pietarsaaren museo, maahanmuuttokoordinaattori ja Pietarsaaren kirjasto. Myöhemmin ryhmään vielä liittyi Kultur i Centrum -hanke ja sen jälkeen Kulttuurinen moninaisuus Pietarsaassa -hanke.

Vaasan rakennefoorumi-ryhmässä olivat mukana Vaasan kaupungin nuoriso-osasto, Vasa Arbis, Vaasa-opisto, TaiKon, Taiteen edistämiskeskus, Vaasan aikuiskoulutuskeskus VAKK, Vaasan kulttuurikeskus, SPR Vaasan suomalainen osasto, Pohjanmaan museo ja Vaasan kaupunginorkesteri.

Korsnäsän rakennefoorumissa toimivat Korsnäsän kirjasto- ja vapaa-aikatoimi, 4H sekä Molpe marthorna.

Koska kuntien valintaprosessi kesti useamman kuukauden, keskittyi projektipäällikkö syksyllä 2014 hankesuunnitelman mukaisesti enemmän Barkin kanssa tehtävään toimintaan. Maahanmuuttajalapsen osallistuvat läpäisyperiaatteella kulttuuriperintökasvatukseen koululuokkiensa mukana.

2 Taustaorganisaatioiden rakennefoorumi

Tapahtumien järjestäjinä ovat kunkin pilottikunnan rakennefoorumin kaikki jäsentahot, ellei tekstissä toisin mainita.

Korsnäs

Multikult-foorumi järjesti Molpe paviljongissa 28.6.2015 tapahtuman Multikulturkonsert. Esiintyjät tulivat Korsnäsistä, Maalahdesta, Islannista, Valko-Venäjältä, Gambiasta, Vaasasta ja Bosniasta. Ohjelma koostui laulu- ja soittoesityksistä, tanssista ja yhteislaulusta. Molpen martat vastasivat väliaikatarjoilusta.

Korsnäsin kirjastossa järjestettiin 22.10.2015 rasminvastainen ilta Träningscirkel mot rasism, jossa SPR:n edustajan johdolla keskusteltiin rasismista ja tehtiin siihen liittyvä draamaharjoitus.

Maalahdessa 16.11.2015 pidetyssä Ukrainalaisessa illassa esiintyi ukrainalainen laulu- ja tanssiyhdytys sekä eri puhujia. Multikult-foorumin toi esitykseen Olga Terentjevan, joka kertoi Ukrainasta. Paikalla tarjoiltiin ukrainalaisia herkkuja ja Ukrainan kulttuurikeskus möi käsitöitä. Ilta oli varsinainen eri kansallisuuksien kohtaamispaikka ja väkeä oli saapunut yli 80 henkeä.

Korsnäsin Multikult-foorumi-ryhmän koordinoima Satakielitapahtuma pääsi mukaan valtakunnalliseen Satakielikuukauteen, joka pidettiin 21.2.–21.3.2016. Hiihtolomalla kirjastolla järjestettiin "Elävä Alfapet -peli", jossa annetuista kirjaimista muodostettiin sanoja omaa äidinkieltä käyttäen. Mukana oli sekä kantasuomalaisia osallistujia että maahanmuuttajia.

Korsnäsissä asuvia turvapaikanhakijoita tutustui suomalaiseen luontoon ja jokamiehen oikeuksiin eräoppaaksi opiskelevan Fred Södergranin johdolla. Opastus oli osa Södergranin lopputyötä.

Fred Södergran opettaa tulen tekemistä.

Väki käveli metsässä partiolaisten kodalle ja teki nuotioruokaa sekä opetteli tulen tekoa ja halkojen hakkuuta. Osallistujille opetettiin suomen- ja ruotsinkielisiä sanoja ja lauseita. Luontoon tutustuttiin maalikuussa ja huhtikuussa 2016.

Roger Nyfors näyttää, miten hakataan halkoja.

Korsnäsin nuorisoseurantalolla 2.5.2016 noin 250 henkeä juhli vappua. Syömiset oli saatu lahjoituksina alueen viljelijöiltä ja kaupoilta, vapaaehtoiset olivat leiponeet munkkeja. Lapsille oli tarjolla askartelutyöpajoja ja kasvomaalausta, varttuneemmille musiikkia. Paikalla oli paljon paikallisia ihmisiä vastaanottokeskuksen asukkaiden lisäksi.

Nuoret perehtyivät graffitityöpajoissa graffitin maalaukseen 7.5. ja 14.5.2016. Ensimmäisellä kerralla käytiin tekniikoita läpi, katsottiin filmi, suunniteltiin graffiti sekä harjoiteltiin maalaamista. Toisella kerralla varsinainen graffiti toteutettiin. Nuoret maalasivat innokkaasti huolimatta erittäin kylmästä säästä. Osa maalauksesta päättyi Korsnäsin remontoitun kirjaston nuortenosaston seinälle.

Graffitityöpaja Korsnäsisissä.

Vastaanottokeskuksen asukkaita kävi kesäkuun alussa 2016 merkitsemässä vaellusreitit metsään, kunnostamassa grillipaikan ja tekemässä paremman sillan reitillä olevan puron ylitse. Työnjohtajana toimi eräopas Fred Södergran. Muutaman päivän kuluttua grillattiin ulkoilmatapahtumassa. Paikallisia ei tullut kutsusta huolimatta, mutta maahanmuuttajia kiitettävästi. He kertoivat kotimaistaan ja saivat siinä sivussa harjoitella puhumista suomeksi. Elokuussa he poimivat marjoja ja opettelivat marjojen ja sienien nimiä.

Strandhyddanissa Molpessa pidettiin Skymningsfest 3.10.2016. Molpen martat valmistivat ruokaa vihanneksista ja juureksista yhdessä maahanmuuttajanaisten kanssa, jolloin he saivat käsitystä syksyn sadon hyödyntämisestä. Juhlijat grillasivat Korsnäsin vastaanottokeskuksen johtajan Henrik Ingon lahjoittamia lammasmakkaroita ja söivät naisten valmistamaa ruokaa. Ulkona oli aktiiviteetteja lentopallosta ja jalkapallosta askarteluun. Osallistujia oli sekä paikallisista että turvapaikanhakijoista ja juhla houkutteli paikalle yli 100 henkeä. Myöhemmin vastaanottokeskuksen väki kiitteli piristävstä illasta yksitoikkoisen odottamisen sijaan.

Simnot-lauluyhtye Ukrainasta esiintyi 15.11.2016 Korsnäsisissä World Christmas -kiertueellaan. 80 kuulijan joukossa oli sekä vastaanottokeskuksen asukkaita että paikallista väkeä.

Jukka Rajala-Granstubb ohjasi 23.11.2016 lyhyen valokuvauskurssin, jossa käytiin läpi kännykkäkameran mahdollistamia kuvaustekniikoita valotuksesta kuvanrajaukseen ja kuvamotiivin valintaan. Kurssista pidettiin paljon.

14.2.2017 järjestettiin kauneusilta, jossa kaksi irakilaista turvapaikanhakijakampaajaa meikkasi ja laittoi upeita kampauksia suomalaisille naisille. Eläkkeellä oleva kampaaja Marianne Lundgren tarjosi salonkinsa iltaa varten. Tarjolla oli voileipien lisäksi samosaleipää, jota irakilaiset myyvät paikallisessa ravintolassa.

Irakilaiset kampaajat Sara ja Bishra kauneusillassa Marianne Lundgrenin salongissa.

Familjeisdag oli vuorossa Edsviksönissä 5.3.2017. Edsviksöns allaktivitetsförening vastasi rannalla ja jäällä pidetyn päivän käytännön ohjelmasta. Paikalle tuli sekä paikallisia että vastaanottokeskuksen väkeä. Osa turvapaikanhakijoista ei koskaan ollut astunut jäälle, mutta monet uskaltuivat kävelemään jäällä ja kokeilemaan potkukelkkailua. Ihmiset paistoivat makkaraa ja söivät vohveleita sekä ulkoilivat.

Maailman runopäivänä 21.3.2017 Korsnäsin kirjastossa pidettiin runoilta, jossa luettiin eri kielillä runoja. Carita Nyströmin runoja oli käännetty dariksi, arabiaksi ja persiaksi. Illan aikana kuultiin myös nuoren turvapaikanhakijan kirjoittama runo.

Maalis-huhtikuussa 2017 oli Korsnäsin kirjastossa valokuvanäyttely Mitt Korsnäs. Kuvien yhteyteen vastaanottokeskuksen lapset ja nuoret ovat kirjoittaneet tekstin omalla kielellään. Osan teksteistä on käännetty myös ruotsiksi.

Korsnäsin kirjastossa vietettiin vappujuhlaa 3.5.2017. Turvapaikanhakijat oleilivat viimeistä kukaustakaan Korsnäsissä ennen siirtoa jonnekin muualle päin Suomea. Juhlassa oli todella lämmin ja iloinen tunnelma, mutta myös haikeutta. Lasten kuoro esiintyi laulaen monia lauluja, illan aikana askarrettiin, keskusteltiin ja naurettiin. Saatiinpa kuulla myös spontaani laulusitys. Myös paikallisia oli saapunut kiitettävästi paikalle ja yhteensä juhlijoina oli 70 henkeä.

Kirjastolla jatkuu kevään 2017 ajan joka toinen viikko Väncafé, jossa turvapaikanhakijat ja heidän suomalaiset ystävänsä tapaavat.

Pietarsaari

Multikult-foorumin Pietarsaaren ryhmä vei maahanmuuttajia Aspegrenin juhannusjuhille 17.6.2015. Bertel Widjeskog piti esitelmän suomenruotsalaisesta juhannusperinteestä arabiankielisen tulkin välityksellä. Maahanmuuttajat osallistuivat aktiivisesti ohjelmaan, kuten juhannussalon koristelemiseen ja tanssiin.

Täysi bussilastillinen maahanmuuttajia meni metsään 14.9.2015. Eräopas Trey Howard kertoi jokamiehen oikeuksista ja syötävistä marjoista. Monet eivät olleet ennen käyneet metsässä ja varsinkin naisia oli vaikea saada lähtemään pois marjoja poimimasta. Sää oli loistava. Retki koettiin tärkeäksi, koska jo useita vuosia Suomessa asuneet ihmiset eivät koskaan olleet käyneet metsässä.

Maahanmuuttajat vietiin kiertoajelulle tutustumaan Pietarsaaren kaupunginosiin ja nähtävyyksiin 11.11.2015. Busseja oli kaksi, toisessa opas puhui suomea ja toisessa ruotsia. Osallistujat olivat tyytyväisiä ja kiittelivät oppaita selkokieliyryhdestä.

Trey Howard selittää jokamiehenoikeuksista.

Yksitoista kieltenopiskelijaryhmää kävi tutustumassa pietarsaarelaiseen jouluperinteeseen Malmin talolla 9.12. ja 10.12.2015. Kävijöille kerrottiin merenkulun vaikutuksesta kaupunkilaisten elämään sekä joulutraditioista ja joulun symboleista.

*Merenkulun historiaa
Pietarsaaren museolla.*

Maahanmuuttajille esiteltiin Pietarsaaren keskustan kulttuurikohteita kulttuurikävelyllä 12.5.2016. Kierros aloitettiin kirjaston toiminnan esittelystä ja sen jälkeen siirryttiin Koulupuistoon ja Allegroon. Opastukset olivat suomeksi ja ruotsiksi. Varsinkin koulupuiston kasvit innoittivat keskusteluun osallistujien löytäessä puistosta oman maansa kasveja.

Koulupuisto ja Strenberg.

Loppuvuodesta 2016 käynnistyi belgialaisen Dieter Berghmansin johdolla valokuvausprojekti, joka oli suunnattu Mirandan ja Luminan yksintulleille nuorille. Valokuvista on tarkoitus pystyttää näyttely.

Multikult-foorumi käynnisti ystävöimintää HeinätoriKeskuksessa, jossa 4–5 maahanmuuttajanaista koulutettiin ystäviksi vanhuksille. Tarkoituksena oli löytää henkilöitä, jotka sitoutuvat pidemmäksi aikaa ystävöimintään. Röda Korset toimi kouluttajana ja toiminnan vastaavana tahona oli Pietarsaaren seudun kotouttamisyksikkö

Vaasa

Multikult-foorumin oli tarkoitus osallistua lokakuussa 2015 Vaasan kulttuurikeskuksen organisoiman Koulujen kulttuuriviikkojen loppujuhlaan, mutta se peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Raija Airaksinen-Björklund veti tarinankerrontatyöpajat Vöyrinkaupungin koululla 14.–15.12.2015. Hän työskenteli kahden kahdeksannen luokan kanssa, joista toinen oli yleisopetuksesta ja toinen maahanmuuttajien nivelluokka. Oppilaat tekivät ensimmäisellä tunnilla erilaisia harjoituksia ja seuraavalla kerralla he valmistivat yhteisen draamaesityksen.

Sata kieltä – Tuhat taitoa – Maista maailmaa.

TaiKonilla järjestettiin 12.3.2016 kaikille suunnattu Satakielikuukauden tapahtuma Sata kieltä – Tuhat taitoa, jossa tuotiin esille kielellistä moninaisuutta. Tilaisuudessa pidettiin työpajat sanataiteesta, helmitöistä, veistosta, draamasta, kuvataiteesta ja tanssista. Paikalla oli myös kädentaitojen näyttelyitä ja askartelutyöpajoja. SPR:n ilmapalloihin sai kirjoittaa tervehdyksen eri kielillä. Ryhmä VAKKin maahanmuuttajataustaisia kokkiopiskelijoita oli leiponut kahvilassa myytävät tuotteet. Tapahtumaan osallistui yli 100 henkeä. Illalla oli vuorossa Maista Maailmaa Kulttuuritalo Fannyssa, jossa maisteltiin eri maiden ruokia ja seurattiin lukuisia ohjelmanumeroita.

Multikult-foorumi oli mukana järjestämässä yhteisötaitteen Vastaan+otto triennaalia. Ristinummelle nousi toukokuussa 2016 tilapäinen veistospaviljonki, jonka paikalliset nuoret, ja ruotsalainen taiteilijaryhmä Lokal A suunnittelivat yhdessä. Julkistamisjuhlassa oli paljon nuoria ja muuta paikallista väkeä. Torilla oli esillä maahanmuuttajien kuvaama valokuvanäyttely. Multikult-foorumi-ryhmästä toiminnassa olivat projektipäällikön lisäksi Vaasan kaupungin kulttuurikeskus ja Taiteen edistämiskeskus. Koko toiminnan organisoivat Platform rf.

Sao Paulon kadulta Ruotsiin adoptoitu Christina Rickardsson kertoi tarinansa 26.10.2016 Övningsskolanin lukiolla ja 27.10.2016 Borgaregatanin koululla. Uskomaton kertomus puhutteli vahvasti oppilaita.

YK:n Oranssit päivät (25.11.–10.12.) on maailmanlaajuinen kampanja naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi. Vaasan Multikult-foorumi-ryhmä järjesti Oranssin päivän tapahtuman 25.11.2016 Vaasan kirkon puistossa.

Illan aikana ohjelmassa oli puheita, musiikkia ja useampaan kertaan pyörivä video, jossa väkivaltaa kokeneet naiset kertoivat kokemuksistaan. Paikalla oli myös mehutarjoilu ja Planin esittelypiste. Kirkon puistossa oli oransseja valaistuja telttoja valotaideteoksina. Ennen tapahtumaa kiinnitettiin keskustaan tulevien puistokatujen puihin eri ryhmien kutomia oranssisävyisiä neulegraffiteja muistuttamaan oranssista päiväistä. Ideana oli navigoida tapahtumapaikalle oranssia linjaa pitkin.

Sannasirkku Aution juhlapuhe.

Oranssin päivän tapahtuma. Malviniemi Company: Mind your flowers -tanssiesitys.

Monikulttuurisia sarjakuvatyöpajoja pidettiin muutamassa Vaasan ja Vöyrin yläkoulussa 11.–12.1.2017. Merenkurkun ja Variskan koulun 8.-luokan kuvaamataidon valinnaisryhmät sekä Tegengrensskolanin kaksi seitsemättä luokkaa osallistuivat Sarjakuvakeskuksen monikulttuurisiin sarjakuvatyöpajoihin. Ohjaajina toimivat Stina Riikonen ja Luis Bellido. Työpajojen koordinoijina toimivat Taiteen edistämiskeskus ja Multikult-foorumin projektipäällikkö.

Rasismiin kantaa ottava sarjakuvanäyttely Nyt riittää! oli esillä Café Sweet Vaasassa, Huudissa ja Variskan kirjastolla 12.1.–28.2.2017. Café Sweet Vaasassa järjestettiin näyttelyyn liittyvä kaikille avoin työpaja 12.1.2017. Taiteen edistämiskeskus ja Multikult-foorumin projektipäällikkö järjestivät Sarjakuvanäyttelyt.

3 Kulttuurien kohtaamisfoorumi

Vaasa

Vaasassa tehtiin erilaisia toimenpiteitä kulttuurien kohtaamisfoorumin saattamiseksi käytäntöön. Yhdistysten välinen yhteistyö osoittautui haasteelliseksi. Esimerkiksi Kalevalaiset naiset olivat kiinnostuneita yhteistyöstä, mutta maahanmuuttajayhdistyksen löytäminen osoittautui vaikeaksi. Yksi etninen yhdistys jo lupautui, mutta vetäytyi sitten pois. Ylipäänsä yhdistysten välistä yhteistyötä oli hankala saada toimimaan, koska monet maahanmuuttajayhdistykset keskittyvät pääasiassa oman kulttuurinsa ylläpitoon. Muita kuin yhdistysten välistä kohtaamisia tapahtui eri tilaisuuksissa.

Multikult-foorumi oli mukana 6.8.2015 Taiteiden yössä. Kpanlogo Yeden soittajat ja tanssijat esiintyivät torilla olevassa teltassa taiteiden yönä. Samassa teltassa oli myös lettikampausten tekijä sekä afrikkalaista ruokaa myytävänä. Yleisöä oli paljon.

Kansainvälistä kakku- ja vappujuhlaa vietettiin Kulttuuritalo Fannyssa 30.4.2016. Sisäänpääsymaksuna oli itse tehty kakku, jolla pääsi viisi henkeä sisään. Tarkoituksena oli esitellä resepti muille ja kertoa mahdollinen tarina reseptistä. Kids´ café -bändi esiintyi ja ohjelmassa oli lapsille vappuhuiska- ja ranneketyö-

paja. Kaikki kakut syötiin loppuun. Paikalla oli sekä kantasuomalaisia että maahanmuuttajia, yhteensä noin 100 henkeä. Tapahtuman järjestivät Taiteen edistämiskeskus, Vaasan kaupungin kulttuurikeskus ja Multikult-foorumin projektipäällikkö.

Maahanmuuttajajärjestöjen infoilta pidettiin Kulttuuritalo Fannyssa 13.5.2016. Multikult-foorumi ja Taike esittäytyivät, sen jälkeen maahanmuuttajajärjestöt kertoivat toiminnastaan. Paikalle tuli kahdeksan eri yhdistystä.

Vaasan 4H-yhdistys, Vaasan perhekeskus ja Multikult-foorumin projektipäällikkö järjestivät Elokuisen grilli-illan Alkulan tilalla 24.8.2016. Kaikki toivat omat grillattavansa ja lapsille oli askartelua. Lisäksi tanssittiin historiallisia tansseja. Sää oli hieno, tilaisuuteen osallistui sekä paikallisia että maahanmuuttajia. Alueen asukkaat toivoivat lisää vastaavanlaisia tapahtumia.

Independence partyssa 3.10.2016 keskusteltiin kulttuuritarjonnan ohessa osallistujien kulttuureista ja verrattiin niitä suomalaiseen kulttuuriin.

Perhekeskus Helmistä ja Kotomajalta kävi yhteensä kolme ryhmää tutustumassa suomalaiseen kulttuuriperintöön Stundarsin museolla. Naisryhmät leipoivat pullaa ja tutustuivat museoalueeseen ja sen historiaan. Miesryhmän osallistujat valmistivat omat piparkakkumuottinsa ja tekivät niillä piparkakkuja sekä saivat tietoa paikallishistoriasta.

Pullapitkoja ja piparkakkuja Stundarsissa.

Korsnäs

Korsnäsissä kulttuurien kohtaamisfoorumi oli sulautettu rakennefoorumiin, koska kunnassa on vain yksi maahanmuuttajayhdistys, joka keskittyy bosnialaisten jalkapalloon. Kulttuurien kohtaamista tapahtui luonnollisesti eri tapahtumissa, joihin osallistui sekä paikallisia että maahanmuuttajia. Tapahtumat on kuvattu Taustaorganisaatioiden rakennefoorumi -luvussa.

Pietarsaari

Pietarsaarella kulttuurien kohtaamisfoorumi oli niin ikään osa rakennefoorumiä, koska kaupungissa on vain yksi maahanmuuttajayhdistys, Multicultural MAIJA rf. yhteistyösuunnitelmat olivat pitkällä, mutta käytännön toteutuksen tasolle yhdistyksen kanssa ei kuitenkaan ennätetty yhdistyksen remontoinnin vuoksi.

4 Lastenkulttuurifoorumi

Tässä raportissa Lastenkulttuuriverkosto Bark pidetään omana lukunaan, koska Barkin ja Multikult-foorumin yhteistyö tapahtui koko Pohjanmaan maakunnan alueella, eikä pelkästään pilottikunnissa. Multikult-foorumin projektipäällikkö valmisteli aikamatkoja ja oli niillä vetäjänä sekä hoiti muiden tapahtumien käytännön järjestelyjä.

Lastenkulttuurifoorumi yhteistyössä Barkin kanssa. Bark vastasi mahdollisista kuluista, Multikult-foorumi työpanoksella mukana

Lapinlahden lastenkulttuuriverkosto Lastu vieraili Pohjanmaalla 7.–8.8.2014 ohjaten arkkitehtuuri-työpajoja 3.–4.-luokkalaisille Nummen koululla.

Stundarsin museossa järjestettiin syyskuussa 2014 vuoden 1903 emigraatioaikamatkoja Mustasaaren ruotsinkielisen yläkoulun seitsemäsluokkalaisille. Oppilaat saivat pohtia maahanmuuttoa arkisten askareiden ohessa, eli kannattaako Amerikkaan lähteä töihin. Emigraatioteemalla haluttiin tuoda esille tosiasiaa, että Suomesta on aikojen saatossa muutettu sankoin joukoin muihin maihin. Täten nykyisessä maahanmuutossa Suomeen ei ole mitään ihmeellistä.

Grundtvig-tapaamisessa 24.–26.9.2014 Barkille tuli vieraita Islannista, Ruotsista, Belgiasta ja Puolasta. Teemana oli "A place and it's story". Tapaamisessa pohdittiin ihmisen kotiseutuidentiteettiä tarinoiden näkökulmasta. Esimerkiksi miten muodostuu maahanmuuttajan kotipaikkakäsitys, kun nykyisellä asuinpaikalla ei välttämättä kauan ole asunut. Grundtvig-vieraat osallistuivat Isonkyrön ja Stundarsin aikamatkoille sekä vierailivat Närpiössä, Oravaisissa ja Maalahdessa.

Isonkyrön kotiseutumuseolla matkattiin 18.–29.9.2014 vuoden 1714 Napuen taistelua edeltävään aikaan odotellen venäläisjoukkojen saapumista. Paikalliset ja lähikuntien oppilaat mm. sahasivat puita, punnitsivat viljaa, pesivät pyykkiä ja ompelivat nappeja. Samassa annettiin tietoa kyseisen ajan elämästä. Viimeiselle suurelle kaksikieliselle aikamatkalle osallistuivat myös Grundtvig-tapaamisen osallistujat.

Bark ja Multikult-foorumi kävivät Antwerpenissä tutustumassa belgialaisten Grundtvig-yhteistyökumppaneiden Digital Storytelling -metodiin 2.–4.12.2014. Metodi on hyvin monistettavissa suomalaiseseen ympäristöön.

Yhden Joukon orkesteri piti konsertteja Laihian, Savilahden, Isolahden, Huutoniemen ja Länsimetsän kouluilla 11.–12.12.2014. Multikult-foorumi hoiti käytännön järjestelyt, Bark maksoi konsertit.

Kulttuuriopetussuunnitelmaan liittyvät neuvottelut pidettiin kaikkiaan kolme kertaa. Multikult-foorumi oli mukana suunnittelukokouksissa tuoden esille monikulttuurista näkökulmaa. Pietarsaaren, Luodon ja Pedersören kesken tarkasteltiin, mitkä olemassa olevat toiminnot ovat kytkettävissä KOPSiin. Mietittiin, mitä toimintaa kunakin vuonna tarjotaan koulujen eri vuosikursseille. Valmiiksi saatiin paikallinen ja alueellinen kulttuuriopetussuunnitelman runko. Alueen kahdeksaluokkalaiset osallistuvat monikulttuuriseen osioon.

Edellä mainittuun kulttuuriopetussuunnitelmaan liittyvät pilottiaikamatkat pidettiin Aspegrenin puutarhassa huhti-toukokuussa. Pietarsaaren, Luodon, Pedersören ja Uudenkaarlepyyn viidesluokkalaiset oli kutsuttu kokeilemaan vuoden 1836 elämää. Runebergin sisko piti järjestystä yllä koulussa, pelottava eukko keitteli yrtejään kellarissa, leipää leivottiin, puita sahattiin sekä kasvi-maata lannoitettiin ja muokattiin.

Yrkeshögskola Novian Teater i undervisning (TIU) valmisti kaksi näytelmää yläkoululaisille, joiden aiheet olivat 1918 ja Seilin saari. Projektipäällikkö oli mukana käytännön järjestelyissä näytelmissä, jotka esitettiin Petalaxin koulun kahdeksaluokkalaisille ja Vaasan maahanmuuttajien nuorisoluokalle.

Sibelius-nettikonsertteihin osallistui yli 800 koulua ympäri Suomen. Myös kouluja Korsnäsistä, Pietarsaaresta ja Vaasasta seurasi Tampereelta 20.11. lähetettyä konserttia. Multikult-foorumi projektipäällikkö hoiti yhteydenpidon Tampereen ja Pohjanmaan kuntien välillä.

Sibelius-nettikonsertti.

Yhden Joukon Yhtye piti kaksi konserttia Isossakyrössä, kaksi konserttia Kristiinankaupungissa ja yhden konsertin Kaskisissa. Multikult-foorumi hoiti konserttijärjestelyt, Bark maksoi esiintyjän palkkion. Kristiinankaupunkiin oli kutsuttu mukaan SPR:n vastaanottokeskuksen päiväkodin lapset. Helsinkiläinen monikulttuurinen Kids´café -bändi konsertoi Mustasaaren keskuskoululla 29.4.2016 ja konsertti sai erinomaisen vastaanoton. Multikult-foorumi hoiti konserttijärjestelyt.

Vaasan 5.-luokkalaiset olivat vuoden 1974 aikamatkoilla 5.–31.10.2016 välisenä aikana Vaasan kaupunginkirjastossa. Teema oli sama kuin keväällä, mutta sisältöä oli vähän muunneltu.

Orffit esiintyivät Pohjanmaan kiertueellaan Laihian, Isokyrön ja Vähänkylön alakouluilla 22.–24.11.2016. Yhteensä kuulijoita oli 1044.

Suomi 100 -aikamatkakiertueella tammikuussa 2017 Vaasassa kahdeksaluokkalaiset tutustuivat Vaasan kaupungintalolla tammikuun 1917 tapahtumiin ja elämään. Ohjelmassa oli jatkuvan voimavalmistamista, salakirjoitusta, aikatauluihin tutustumista, äkseerausta, koulunkäyntiä, haavan sitomista ja napin ompelua.

Stundarsin museossa Mustasaaren ruotsinkielisen yläkoulun 7.-luokan oppilaat pääsivät 6.2.2017 elämään Jarl Hemmerin nuoruusaijoja 1911. He valmistivat pappilan hätävaraa, voimistelivat, kirjoittivat runoja, ratkaisivat salakoodia, harjoittelivat tarkkuusammuntaa ja lauloivat.

Lastenkulttuurifoorumi yhteistyössä Barkin kanssa. Multikult-foorumi työpanoksella ja osarahoituksella mukana

Vaasan kuudesluokkalaisille suunnatut 1956 aikamatkat pidettiin Ritzissä 27.10.–4.11.2014. Tanssin, rex-kakun leipomisen, korttien värittämisen ja kuulapelin ohessa puhuttiin veljeskansamme unkarilaisten kansannoususta. Myös Amerikan ihannoimisesta keskusteltiin.

Bark ja Multikult-foorumi tuottivat Kristiinankaupungissa toukokuun 2015 aikana Digital Storytelling -työpajan, joka oli osa Grundtvig-hanketta. Ohjaajana toimi Susanna Shearman. Kymmenen maahanmuuttajaa kirjoitti oman tarinansa ja otti valokuvia. Osallistajat äänittivät kertomuksensa ja ne yhdistettiin valokuviin, jolloin saatiin digitaalisia kertomuksia. Jotkut perheet tekivät yhdessä tarinat, joten yhteensä tarinoita syntyi seitsemän kappaletta, jotka on osallistujien luvalla ladattu YouTubeiin. Osallistujat ja tuottajat kokivat prosessin tärkeänä; maahanmuuttajien ääni tuli kuuluviin.

Vaasan kuudesluokkalaiset ja yksi yläkoulun ryhmä matkustivat lokamarraskuussa aikamatkoille 2015 vuoteen 1799. Teemana oli Abraham Falander laivanvarustajana. Oppilaat saivat punoa köyttä, lastata laivaa, tehdä solmuja, tutustua karttoihin ja eksoottisiin ruokiin sekä opetella laivatanssia.

Aikamatka 1799: laivan lastausta.

Kristliga folkhögskolan Kredo Uudessakaarlepyyssä järjesti Barkin ja Multikult-foorumin kanssa yhteistyössä monikulttuuriset teemapäivät Luodon ja Uudenkaarlepyyn kahdeksaluokkalaisille 14.–15.3.2016. Yhteensä 20 maata esittäytyi ja oppilaat saivat mm. maistaa eri maiden ruokia, opetella vieraita aakkosia, tanssia, kuunnella esitelmää ja tutustua eri kulttuureiden tavaroihin. Seinäjoella pidettiin 21.4.2016 lastenkulttuurikeskusten kevätpäivät, jossa opetettiin uuden tilastointitaulukon käyttöä.

Vaasan 5.-luokkalaiset pääsivät aikamatkoille (huhti-toukokuussa 2016 sekä lokakuussa 2016) tutustumaan 1970-luvun elämään Vaasan kaupunginkirjastolla. Teemana oli kunnallisen päivähoiton ja peruskoulun tulo, avainkaulalapset, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, musiikki ja 70-luvun kirjasto. Kirjaston henkilökunnalle järjestettiin oma aikamatka.

Projektipäällikkö osallistui Kalmarissa pidettyyn kulttuuriperintöä käsittelevään Bridging Ages -konferenssiin 13.–16.9. Projektipäällikkö piti esitelmän Multikult-foorumi-hankkeesta ja toimi ohjaajana aikamatkalla.

5 Tietoa hankkeesta

Projektipäällikkö osallistui hankkeen aikana seuraaviin konferensseihin ja seminaareihin:

2014

- 2.–3.9. Taikalamppukokous, Kemiönsaari
- 31.10. Kuntien kulttuurivastaavat, Laihia
- 1.10. Paikallismuseoseminaari, Vähäkyrö/Vaasa
- 2.–4.12. Grundtvig-matka Antwerpeniin

2015

- 21.1. iMingel Concordia, Pietarsaari
- 22.1. Seminaari Kulttuuripalvelut kaiken ytimessä, Vaasa
- 12.2. Auroras-verkoston seminaari, Vaasa
- 10.3. Kuntien kulttuurivastaavat, Uusikaarlepyy
- 26.3. Seminaari Hyvinvointia ja kumppanuutta kulttuurista, Vöyri
- 22.4. Seminaari Kaikille yhteinen Pohjanmaa, Vaasa
- 11.–13.6. Pop up -Pohjanmaa, Helsinki
- 6.10. Muuttuva museo -seminaari, Kauhava
- 26.11. Seminarium Mångfald är rikedom

2016

- 21.1. Kulttuuritarina 2050, Arbis Vaasa
- 26.1. Seminaari Hyvinvointia kuntiin ilman rajoja, Vaasa
- 9.2. Seminaari Sananvapaus, demokratia ja ekstremismi, Vaasa
- 16.3. Kuntien kulttuurivastaavat, Pedersöre
- 18.4. Seminaari Kulttuuripalveluilla tuloksellista kotouttamista, Hämeenlinna
- 21.4. Lastenkulttuurikeskusten kevätpäivät, Seinäjoki
- 25.8. Seminaari Taide, kulttuuri ja hyvinvointi, Mustasaari
- 7.9. Kuntien kulttuurivastaavat ja seminaari Kaikille yhteinen Pohjanmaa, Vaasa
- 13.–16.9. Konferenssi Bridging Ages, Kalmar
- 28.9. Integra-seminaari, Kokkola
- 7.–8.12. Seminaari Kulttuurin ja kansalaisyhteiskunnan rooli kotoutumisen areenana

2017

- 7.3. Seminaari Luovat metodit maahanmuuttajatyössä
- 7.4. Multikult-foorumin päätösseminaari

Tapahtumien määrä ja kävijämäärät

	Tapahtumat	Kävijät
Korsnäs	24	913
Pietarsaari	17	535
Vaasa	23	1403
Lastenkulttuurifoorumi	56	5894
Muut	5	76
YHTEENSÄ	125	8821

Lastenkulttuurifoorumin tapahtumien ja kävijöiden suuri lukumäärä selittyy lukuisilla aikamatkoilla ja konserttikiertueilla, jotka Lastenkulttuuriverkosto Bark on toteuttanut yhteistyössä Multikult-foorumin kanssa.

Multikult-foorumin järjestämiin tapahtumiin osallistui yhteensä 8891 henkeä.

Ohjausryhmä

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Ann-Maj Björkell-Holm. Ohjausryhmän jäseniä olivat Carola Bäckström, Emine Ehrström (elokuuhun 2016 asti), Tarja Hautamäki, Maarit Puhakka ja Päivi Rosnell. Ohjausryhmä kokoontui kaikkiaan yhdeksän kertaa.

Hankkeessa mukana olleet yhteistyökumppanit

Auroras-verkosto
Café Sweet Vaasa
Edsviksjöns allaktivitetsförening
Isonkyrön kotiseutuyhdistys
Jakobstads Arbis
Korsnäs 4H
Korsnäsin kirjasto- ja kulttuuritoimi
Korsnäsin vapaa-aikatoimi
Kotomaja
Kpanlogo Yede ry.
Kristiinankaupungin kulttuuri- ja vapaa-aika
Kristliga folkhögskolan Kredu
Maalahden kunta, vapaa-aikatoimisto
Molpe Marthaförening r.f.
Multicultural MAIJA rf.
Oy Pietarsaaren seudun Kehittämissyhtiö Concordia
Pietarsaaren kaupunginkirjasto
Pietarsaaren kaupunginmuseo
Pietarsaaren kulttuuritoimisto
Pietarsaaren Seudun Oppaat ry.
Pietarsaaren suomenkielinen työväenopisto
Pietarsaarensuudun kotouttamisyksikkö
Plan International Finland
Platform rf.

Pohjanmaan lastenkulttuuriverkosto BARK
Pohjanmaan museo
Rosenlund
Röda Korset/Österbottens svenska distrikt
Taiteen edistämiskeskus
Vaasa-opisto
Röda Korset flyktingförläggning i Korsnäs
Stundarsin museo
Suomen Punainen Risti/Vaasan suomalainen osasto
Suomen UN Women Vaasan paikallistoimikunta
Taidepaja Malakta
Taiteen perusopetus Vaasa –TaiKon
Vaasan 4H-yhdistys
Vaasan kaupunginkirjasto
Vaasan kaupungin perhekeskus
Vaasan aikuiskoulutuskeskus
Vaasan ensi- ja turvakoti
Vaasan kaupungin kulttuurikeskus
Vaasan kaupungin vapaa-aikavirasto / nuoriso-osasto
Länsi-Suomen rikosuhripäivystys
Vaasan kaupunginorkesteri
Vaasan somalainien kehitys ry
Vaasan soroptimistklubi ry.
Vasa Arbis
Yrkesakademin i Österbotten
Zonta Club of Vaasa-Vasa

6 Hankkeen tuotos

Hankkeessa toteutettiin hankkeen tavoitteiden mukaisesti yhteistyötahojen kanssa erilaisia projekteja, joiden tarkoituksena oli kehittää monikulttuurisia yhteistyörakenteita ja toimintaa. Tarkoituksenmukaisinta oli järjestää käytännön tapahtumia, joissa pystyttiin testaamaan erityyppisiä yhteistyön muotoja. Yhteistyötahot löysivät uusia kumppaneita ja verkostoja; hankkeessa opittiin, miten eri toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö sujuu.

Maahanmuuttajat ovat saaneet päiviinsä elävyyttä, oppia ja uusia näkökantoja suomalaisesta kulttuurista. He ovat olleet hyvin kiitollisia järjestetyistä tapahtumista. Niin maahanmuuttajat kuin paikalliset ovat solmineet uusia tuttavuussuhteita. Myös kantasuomalaiset ovat kiitelleet tapahtumia ja pyytäneet vastaavia lisää etenkin silloin, kun ne on järjestetty kaupunginosissa.

Eniten maahanmuuttajat toivovat kohtaamisia ja mahdollisuutta kehittää suomen tai ruotsin taitoa keskusteluissa. Maahanmuuttajien kanssa yhteistyössä tai maahanmuuttajille järjestettyjen tapahtumien ei tarvitse välttämättä olla mitenkään suuria tai työläitä valmistella. Pelkistetty idea tai teema voi kantaa riittävän pitkälle ja monesti yksinkertainen toteutus riittää. Usein rungoksi riittävät pienimuotoinen ohjelma ja vaatimaton tarjoilu. Joissakin Multikult-foorumien järjestämissä tilaisuuksissa maahanmuuttajat itse keksivät ohjelmaa esimerkiksi laittamalla musiikin soimaan ja tanssimalla.

Hanke jää elämään eri tahojen välisessä yhteistyössä. Esimerkiksi Vaasan ryhmä jatkaa tapaa-misiaan ja parhaillaan se työstää Oranssin päivän tapahtumaa syksyille 2017. Pietarsaassa pohditaan toiminnan jatkamista monikulttuurisen yhdistyksen kautta. Tulevaisuudessa saattaa syntyä projekteja, jotka sivuavat Multikult-foorumia.

Strateginen suunnittelu

Strateginen suunnittelu auttaa toimijoita kohdistamaan voimavarojaan tarkoituksenmukaisesti eri tahoille. Rakenteellisessa kumppanuudessa yhteistyörakenteet määräytyvät kunkin kunnan toimijoiden määrän, työnkuvien ja erityispiirteiden mukaan, eikä yksiselitteisiä malleja voi suoralta kädeltä tehdä.

Jokaisen tapahtuman tai muun yhteistyön järjestämisen kohdalla toimivat kuitenkin tietyt perusperiaatteet. Tapahtumien tai muun yhteistyön järjestämisessä vahva projektinohjaus on tärkeää. Eri järjestelytehtäviin osallistuvien tahojen työnkuvat ja vastualueet on syytä kirjoittaa tarkasti ylös, että jokainen muistaa tehtävänsä. Yhden henkilön täytyy kuitenkin pitää kokonaisvastuu koordinoinnissa eri asioiden yhteensovittamisen ja eteen tulevien kysymysten vuoksi. Heti alussa on syytä selvittää, mitkä tahot ovat valmiita laittamaan rahoitusta mukaan. Ne, joilla ei ole laittoa taloudellisia resursseja mukaan, voivat antaa työpanostaan, joka on usein erinomaisen tärkeää.

Yhteistyössä on voimaa. Useasti omat ja muiden ideat jalostuvat paremmiksi useamman toimijan kesken. Kenellekään ei tule liikaa työkuormaa, kun yhteistyökumppaneita on enemmän. Verkostomainen työskentelytapa on tätä päivää ja kannatettavaa.

Kirjastoja kannattaa hyödyntää kohtaamispaikkoina. Ilmainen kirjastolaitos ei ole läheskään kaikille maahanmuuttajille tuttu, puhumattakaan vieraskielisistä kokoelmista ja kirjastoverkoston lainausyhteistyöstä. Lisäksi monissa kirjastoissa on mahdollista järjestää pienimuotoisia tapahtumia. Sinänsä monikulttuuristen tapahtumien järjestäminen ei eroa kovin paljon minkään muun vastaavan tapahtuman organisoinnista. Eniten eroa on tiedottamisessa. Kaikkien maahanmuuttajien kielitaito ei ole vielä vahva ja he eivät löydä helposti esim. nettisivuja. Kirjoitettua viestiä ei ehkä oteta niin todesta kuin suullista. Maahanmuuttajien kanssa tekemisissä olevien verkostojen ja suusta suuhun -menetelmien kautta tiedon perille meno on varmempaa. Lisäksi kuvat auttavat ymmärtämään, minkälaisesta tapahtumasta on kyse.

Pienessä kunnassa suunnitelmien toimeenpano tapahtuu yleensä suhteellisen nopeasti, kun ihmiset tuntevat hyvin verkostonsa. Suuremmissa kunnassa joutuu ehkä varaamaan enemmän aikaa taustatyöhön.

Kun kunnassa järjestetään monikulttuurista kulttuuritoimintaa, kannattaa pohtia mahdollisia yhteistyökumppaneita laajalla skaalalla. Kaaviossa on esimerkki eri yhteistyötahoista, jotka voivat tulla kysymykseen.

Kuva: Mahdollisia yhteistyötahoja monikulttuurisen kulttuuritoiminnan järjestämiseen kunnassa.

7 Arviointi

Hankkeen tavoitteet toteutuivat rakennefoorumin osalta. Osa tuloksista oli rohkaisevia. Uusia yhteistyörakenteita kehittyi ja osaamista pystyttiin jakamaan. Hankkeeseen osallistuvat tahot saivat näkemystä asioista, mitä täytyy huomioida järjestettäessä monikulttuurisia toimenpiteitä kulttuurin saralla.

Kulttuurien kohtaamisfoorumissa yhdistysten välinen yhteistyö ei aina toteutunut hankesuunnitelman mukaisesti erityisesti siitä syystä, että maahanmuuttajayhdistysten mukaan saamisessa oli haasteita. Muilla tavoin kulttuurisia kohtaamisia sitä vastoin tapahtui.

Lastenkulttuurifoorumi toteutettiin suunnitelmien mukaan ja oppilaat saivat mahdollisuuden reflektoida maahanmuuttoa eri aikamatkoilla ja esimerkiksi monikulttuurisen Kids´ Cafén konsertissa. Monelle maahanmuuttajalapselle on tullut oivallus huomattessaan Suomen muuttumisen köyhästä maasta hyvinvointivaltioksi. Eräs maahanmuuttajalapsi totesi vuoden 1974 aikamatkan jälkeen, ettei tiennyt Suomen historian olevan näin mielenkiintoista.

Useampi taho on kiitellyt Multikult-foorumien tuomaa mahdollisuutta yhteistyöhön monikulttuurisella kulttuurikentällä ja sitä, että sai oppia tuntemaan uusia yhteistyökumppaneita ja toimijoita. Suurin osa tapahtumista ja aktiviteeteista ei olisi onnistunut ilman hankkeen mahdollistamia työpanoksellisia ja taloudellisia resursseja. Jokainen on tuonut omia vahvuuksiaan ja verkostoitaan mukaan. Hankkeen myötä syntyi sellaisia yhteyksiä, suhteita ja verkostoja, joita on voinut käyttää myös muualla.

Hankkeessa mukana olevat toimijat kokivat, että hanke on mahdollistanut luovan ja spontaanin ideoinnin. He näkivät hyvänä yli sektorirajojen tapahtuvan yhteistyön ja laajat sektorirajat. Joidenkin mielestä ryhmät olisivat voineet olla vieläkin laajempia, mutta siinä tapauksessa niiden hallinta olisi saattanut mennä hankalaksi.

Yleisesti ottaen haasteena hanketyössä on se, että siinä ei pystytä pitkäjänteiseen toimintaan, joka taas parantaisi pitkän aikavälin tuloksia ja jatkuvuutta. Verkostojen rakentaminen ja kohde-ryhmien löytäminen vie aina oman aikansa. Mutta monikulttuurisessa kulttuuritoiminnassa olisi paljon työtä tehtävänä, sillä kulttuuri on loistava kotouttamisen keino. Se avaa maahanmuuttajille suomalaista kulttuuri- ja käyttäytymiskoodistoa ja kielitaidon taso ei ole yleensä esteenä osallistumiselle. Osallistuessa kulttuurieroihin löytyy yhteisiä puheenaiheita ja tekemistä, jolloin kommunikointi voi tuntua luontevammalta. Maahanmuuttajat taas omalta osaltaan tuovat kulttuurielämäämme rikkautta ja kenties uudenlaisia ajattelutapoja.

Onko tietoisuutta monikulttuurisuudesta tullut enemmän? Kyllä. Jotkut ovat voittaneet pelkonsa tuntematonta kohtaan ja uskaltaneet tutustua muualta tulleisiin. Toisaalta taas koventuneet asenteet eri vähemmistöryhmiä kohtaan vaikuttavat kielteisesti myös maahanmuuttajien hyväksymiseen osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Hieman kärjistäen voi todeta, että kaksisuuntainen integrointi toteutuu paremmin yhteen suuntaan; maahanmuuttajia on helpompi integroida kuin kantasuomalaisia. Yksi asia yhteiskunnassamme näyttää kuitenkin varmalta: Suomesta on tullut jäädäkseen kulttuurisesti moninainen maa.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 - Hietasaarenkatu 6
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa
Tfn - Puh. 06 320 6500

www.obotnia.fi
info@obotnia.fi